

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi
ilkka.harju@vm.fi
mia.aronen@vm.fi

Viite VM056:00/2014
Lausuntopyyntönne joukkolainamarkkinoiden sääntelyn
kehittämis ehdotuksista

TIETOSUOJAVALTUUTETUN LAUSUNTO

Valtiovarainministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetun lausuntoa joukkolainamarkkinoiden kehittämistyöryhmän muistiosta, erityisesti lakiehdotusten 4-13 osalta. Kiitän mahdollisuudesta lausua asiassa.

Lakiehdotusten 4-13 osalta minulla ei ole eristyistä lausuttavaa. Sen sijaan haluan vielä palata lakiehdotuksiin 1-3, siltä osin kuin joukkolainanhaltijoiden vastuuhenkilöiden henkilötietoja on ehdotettu julkaistavan internetissä.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on lausunnoissaan, viimeksi lausunnossa PeVL 2/2017, ottanut kantaa julkisten henkilörekistereiden luomiseen avoimeen verkkoympäristöön. Tuolloin käsiteltävänä olleessa hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi rahapesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä oli kyse saman tyyppisestä tilanteesta kuin nyt. Kumpikin sisältää ehdotuksen yhtiöiden vastuuhenkilöiden henkilötietojen saattamisesta yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan ehdotus ”merkitsee puuttumista yksityiselämän ja henkilötietojen suojaan. Perustuslakivaliokunta on arvioidessaan tällaista sääntelyä yleensä katsonut, että sääntelyä on tarkasteltava perustuslain 10 §:n kannalta. Sen 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaan lainsäätäjän liikkumavaraa rajoittaa tämän säännöksen lisäksi myös se, että henkilötietojen suoja osittain sisältyy samassa momentissa turvatuun yksityiselämän suojan piiriin. Kysymys on kaiken kaikkiaan siitä, että lainsäätäjän tulee turvata tämä oikeus tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudessa. Valiokunta on käytännössään pitänyt henkilötietojen suojan kannalta tärkeinä sääntelykohteina ainakin rekisteröinnin tavoitetta, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöä, niiden sallittuja käyttötarkoituksia mukaan luettuna tietojen luovutettavuus sekä tietojen säilytysaika henkilörekisterissä ja rekisteröidyn oikeusturvaa. Näiden seikkojen sääntelyn lain tasolla tulee lisäksi olla kattavaa ja yksityiskohtaista (ks. esim. PeVL 17/2016 vp, s. 6—7 ja siinä viitattut lausunnot).

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihe	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00 pe 9:00-12:00	

Perustuslakivaliokunta on pitänyt henkilötietojen julkistamista perustuslain puitteissa mahdollisena toteuttaa ehdotetulla tavalla julkisena tietopalveluna, jos sille on oikeusturvan takeiden ja perusoikeusjärjestelmän tavoitteiden kannalta hyväksyttävät perusteet (PeVL 65/2014 vp, s. 4/II—5/I, PeVL 32/2008 vp s. 2/I—3/II).” Nyt puheena olevan ehdotuksen kohdalla on ilmeisesti jäänyt auki kirjoittamatta, mitkä ovat ne oikeusturvan takeet ja perusteet, joiden hyväksyttävyyttä ja oikeasuhtaisuutta arvioidaan.

Perustuslakivaliokunta jatkaa vielä lausunnossaan 2/2017, että ”yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta on kuitenkin olennaista, että ehdotetun kaltaisesta internetiin sijoitettavasta henkilörekisteristä tietoja ei voida hakea erilaisina massahakuina, vaan esimerkiksi ainoastaan yksittäisinä hakuina.”

Lisätiedot

Lisätietoja asiassa antaa tarvittaessa allekirjoittanut ylitarkastaja numerossa 029 5666794.

Tietosuojavaltuutettu

Reijo Aarnio

Ylitarkastaja

Johanna Järvinen

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihe	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00 pe 9:00-12:00	